

Colecția *Viața în Hristos*
Seria „Imnografie contemporană”

2

Canoane de rugăciune la Sfântul Mare Mucenic Mina

Text în metrică bisericească
după melosurile bisericești încetățenite,
și îndeosebi după cele aghiorite

Scris în Sfânta și Marea Mănăstire a Vatopedului
din Sfântul Munte al Atonului,
în luna noiembrie a anului 2022

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2024

CUPRINS

<i>Martiriul Sfântului și slăvitului Mare Mucenic Mina și al celor împreună cu dânsul</i>	<i>7</i>
---	----------

Canoane de rugăciune la Sfântul Mare Mucenic Mina

Glasul 1	19
Glasul al 2-lea	28
Glasul al 3-lea	38
Glasul al 4-lea	47
Glasul al 5-lea	57
Glasul al 6-lea	66
Glasul al 7-lea	75
Glasul al 8-lea	83
<i>Adaos la Trepere în cinstea Sfântului Mare Mucenic Mina</i>	<i>93</i>

Martiriul Sfântului și slăvitului Mare Mucenic Mina și al celor împreună cu dânsul¹

1. Pe când împărățea Dioclețian și Maximian, dușmanii și vrăjmașii adevăratului Împărat, au venit scrisori în toată lumea care porunceau să se aducă cinstire religiei lor nelegiuite. Aceste scrisori hotărau moarte și pagubă celor ce nu se supuneau acestor edicte și celor ce se mutaseră din tot sufletul la credința temeinică în Hristos. Din această pricină, ce lucruri cumplite nu s-au întâmplat celor ce-L iubeau pe Domnul?! Temnițele deveniseră prea strâmte, din pricina mulțimii celor ce erau vânați în fiecare zi. Case, care odinioară erau înflori-toare, acum se arătau pustii de locuitori. Pustietățile s-au prefăcut în cetăți locuite de mulțimea celor ce se refugiau în ele. Prietenii adevărului erau predați pedepselor ca niște răufăcători. Averile erau confiscate. Legile firii erau răsturnate, fiindcă tatăl dădea pe fiu la moarte², fiul, pe tatăl, primind în schimb, vai, cinstiri și onoruri. Se așternuse o noapte adâncă peste toate, când credincioșii erau izgoniți³ de pretutindeni, iar apărătorii nelegiurii stăpâneau cu toată puterea, când însuși văzduhul era întinat de sângeuri amestecate cu grăsimea jertfelor. Atunci, atunci a strălucit și Mina, acest bărbat minunat și vestit cu virtutea. Avea patria în Egipt, totuși tatăl și strămoșii lui nu erau statornici în dreapta credință, ci aveau dispoziții nesigure în ceea ce privește statornicia. Sfântul avea îndeletnicire ostășească,

¹ Traducere după *Acta sancti Menae martyris Aegyptii, Analecta Bollandiana*, 3, 1884, pp. 1-14.

² Cf. Mt. 10, 21.

³ Cf. Lc. 6, 22.

fiind rânduit sub un tribun, pe nume Firmilian. Cât despre el însuși, era pus în fruntea regimentului Routilliakon, pentru curajul sufletului, pentru voinicia și frumusețea trupului și pentru toate celelalte calități care obișnuiesc să caracterizeze tinerețea trupului și noblețea sufletului. Prin toate aceste calități era diferit de ceilalți.

2. Venind în metropola Cotyaeon împreună cu tribunul și auzind nelegiuita poruncă a stăpânilor, a lepădat brâul ostășesc⁴ și s-a surghiunit pe sine în locuri pustii⁵, alegând mai curând petrecerea cu fiarele sălbatice decât pe cea cu închinătorii la idoli. Dar prin postiri și privegheri, se ocupa cu studiul dumnezeieștilor cuvinte, curățindu-și în cel mai bun mod simțirile și luminându-și sufletul, fiind inițiat prin descoperire⁶ în tainele cele negrăite ale dreptei credințe. Socotind că anume acesta este timpul la care meditase de multă vreme⁷, așteptând ziua în care toată cetatea Cotyaeon săvârșea public serbarea de naștere a împăraților și se aduna la spectacolul curselor de cai, când tot poporul, adunat din tot neamul iudeilor și elinilor, precum și al creștinilor, privea de sus și toți își așteptau toate privirile la întrecerea cailor; sfântul, părăsind petrecerea cea din munți, coboară în cetate. Și ducându-se în mijlocul teatrului, trecând de toți care erau în stadion și urcându-se pe un loc înalt ca să se facă văzut de toți, a strigat cu glas mare: „Am fost aflat de cei ce nu Mă căutau, M-am arătat celor ce nu întrebau de Mine⁸”. Prin aceste cuvinte, voia să arate că nu de silă, ci de voie a venit, dezbrăcându-se pentru luptă.

⁴ Centura militară.

⁵ După modelul Mântuitorului Iisus Hristos care „a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul” (Mt. 4, 1).

⁶ Cf. Ef. 3, 3.

⁷ Adică vremea muceniei.

⁸ Is. 65, 1; Rom. 10, 20.

Prin urmare, mucenicul a atras privirile tuturor, iar cele ale teatrului au fost lăsate deoparte. Întrecerea cailor, disprețuită. Nimănui nu-i era nimic mai preferabil decât numai să-l vadă pe acela care arăta atâta îndrăzneală. Cei care erau de aceeași râvnă cu el în credință îl admirau pe mucenic pentru îndrăzniea lui și tresăltau cuprinși de cea mai mare bucurie. Iar cei care luptau împotriva adevărului îl întăreau pe judecător spre uciderea lui.

3. Dar, după ce glasul crainicilor, care poruncea tăcere, a adormit vânzoleala poporului și sunetul fluierelor, Mina a fost dus pe sus, imediat la dregătorul Pyrrhus, care ședea atunci la înălțime și era privitor al luptelor. Acesta la început i s-a adresat cu calm, fățarnicind blândețea. Cu glas blând și molcom, l-a întrebat cine și de unde este. Dar după ce mucenicul i-a spus patria, și neamul, și regimentul, a ajuns și la modul fugii și, mai înainte de toate, s-a mărturisit pe sine rob al lui Iisus Hristos. Îndată judecătorul a schimbat prefăcuta-i blândețe în fireasca lui sălbăticie și, amânând pentru a doua zi cele ale cercetării, l-a predat pe prizonier, legat, temniței. Iar el, după ce s-a ocupat întreaga zi cu spectacolul curselor de cai ce se săvârșea, în ziua următoare, spumegând de mânie, s-a dus la anchetă. Lăsând deoparte toate celelalte învinuiri, îl acuza de sfidare pe luptătorul din arenă. Căci aceasta și mai mult aprindea turbarea lui, luând îndrăzniea mucenicului drept o insultă adusă propriei persoane. Dar mucenicul, ca și cum și mai mult s-ar împodobi cu acest lucru, dădea răspunsul cu și mai mare îndrăznire, zicând: „Așa se cuvine să-L mărturisim pe Dumnezeu: *că este lumină, și întuneric în El nu este*⁹. Căci așa ne-a învățat pe noi Pavel, zicând: *Cu inima se crede spre dreptate, cu gura se mărturisește spre mântuire*¹⁰”.

⁹ I In. 1, 5.

¹⁰ Rom. 10, 10.

Canonul¹

Peasna 1

Ἰππον καὶ ἀναβάτην

(Pre cal și călăreț.../ Calul și pre călărașul...).

Stih: Sfinte Mare Mucenice al lui Hristos,
roagă-te pentru noi.

Voia dumnezeiască,* în lupta cu cel viclean,* ai păzit vitejește,*
mărturisind tiranilor* cu râvnă credința ta* în Hristos, Cel
Carele,* ca un bun, biruința datu-ți-a.

Stih: Sfinte Mare Mucenice al lui Hristos,
roagă-te pentru noi.

Mina, prin nevoie,* în munți și pustietăți* te-ai gătit sufle-
tește,* ca mai apoi spre patimă* să mergi, veselindu-te*
întărit în inimă* de Hristos, Dumnezeuul cerului.

Slavă...

Slava cea ostășească* și cinstea ai lepădat,* alegând ca în oastea*
dumnezeiască, vrednice* ostașe al Domnului,* prin cinstita
patimă* să te numeri cu ceata Sfinților.

Și acum... Bogorodișna

Pântecele tău, Maică,* pre Fiul cel zămislit* de la Duhul,
Cel Care* te-a cercetat, umbrindu-te,* cu voia Părintelui,* L-a
purtat, făcându-se* tuturor mântuirii pricină.

¹ După irmoasele întâiului canon de la Utrenia din duminica glasului 5.

Peasna a 3-a

Ὁ πῆξας ἐπ' οὐδενὸς
(Cel Ce ai înfipt pământul...).

Cu dragoste ai purces* de voie spre patimă,* propovăduind pre Hristos păgânilor* și mărturisindu'L Dumnezeu,* Mina, cu îndrăzneală,* cel ce în cer încununatu-te-ai* veșnic cu cununile Sfinților.

Păgânilor pre Hristos* în patimi, cu sângele* cel mucenicesc L-ai vestit, viteazule,* cel ce în războiul nevăzut* tabăra vrăj-mășească* ai biruit, desăvârșindu-te,* Mina Mucenice, cu sufletul.

Slavă...

Pre Soarele neapus,* Hristos, cunoscutu-L-ai* cu adevărat, prin virtuți, în inimă,* și cu luminarea de la El,* bezna idoli-cească* îndepărtat-ai, aducându-le* orbilor lumina Acestuia.

Și acum... Bogorodișna

Pre tine te ferim* mereu proslăvindu-te,* căci pre Dumnezeu L-ai purtat în pân-tece* și în feciorie L-ai născut,* Maică Preafericită,* din stricăciune izbăvindu-ne* firea cea căzută a omului.

Sedelne

Glas 5. Κύριε, τὸ ποτήριον τοῦ πάθους σου
(Doamne, la paharul pătimirii...)

Sângele mădularelor adusu-I-ai* mucenicească jertfă Dom-nului,* când capul ți-au retezat în priveriște* cei ce idolilor slujeau, căci credința ta* și Sfânta Evanghelie* păzitu-ți-ai, din inimă,* pre Hristos mărturisind* Dumnezeu, viteazule.

Slavă... Și acum... Bogorodișna

Nașterea feciorească cu evlavie* îți laudăm mereu, numindu-te* Fecioară și Născătoare a Domnului,* căci purtatu-L-ai pre Cuvântul Părintelui* în tine și născutu-L-ai,* din moarte izbăvindu-ne,* și răpindu-ne din iad,* ne-ai scăpat din gheara lui.

Peasna a 4-a

Τὴν θεῖαν ἐννοήσας σου

(Dumnezeiasca cunoștință.../ Deșertarea Ta cea dumnezeiască.../

Pricepând Avacum...).

De patimi purtătorule, numele* lui Dumnezeu, neînfricat,* mărturisit-ai păgânilor* și, trecătoarea ta via-ță* jertfind, ai câștigat pre cea veșnică.

Ca mielul, Mucenice, adusu-te-ai* spre junghiere lui Hristos* și'n cer luat-ai cununile* biruitorilor, veșnic,* în slava nesfârșită a Raiului.

Slavă...

Pre Domnul și nici numele Dânsului* nelepădând, ai înfruntat* viteaz soborul păgânilor* pre care, Mina, în luptă,* prin Cruce, în Hristos, biruitu-l-ai.

Și acum... Bogorodișna

Pre Fiul tău, cu voia Părintelui* L-ai zămislit netâlcuit* și feciorește, când Duhul Sfânt* te-a cercetat, Precurată,* Cuvântul pentru noi întrupându-Se.

Peasna a 5-a

Ὁ ἀναβαλλόμενος (Cel Ce Te îmbraci cu lumina...).

Pătimind cu trupul tău,* Mina, cu sufletul,* mucenicește* și vitejește,* pân'la cer urcatu-te-ai* întru strălucire,* ca un ostaș al Domnului.

În lumina harului* veșnic aflându-te,* ca un luceafăr,* din întuneric* izbăvești mulțimile* ce cu îndrăzneală* la tine vin, rugându-te.

Slavă...

Nici strujirea trupului,* nici spânzurarea ta,* nici păgâneasca amenințare* n'au slăbit credința ta,* căci dumnezeiasca* putere întăritu-te-a.

Și acum... Bogorodișna

După Domnul cerului,* Maică, nădejdiile* mereu în tine,* dreptcredincioșii* ne lăsăm, știindu-te* și ocrotitoare* și doftor al creștinilor.

Peasna a 6-a

Μαίνομένην κλύδωνι

(Viforul cel nesuferit.../ Marea patimilor cea sălbătică.../

Liniștește marea patimilor...).

Nufleteștii ochi ai tăi* către Domnul, Mina, au privit* și, de grija lumii lepădându-te,* ai dobândit* în cer cununa cea veșnică.

Îndurând bătaile* și strujirea trupului de lut,* cu Hristos prin patimă unitu-ți-ai,* ca un viteaz* ostaș al Dânsului, sufletul.